

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **N. B.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. J. S., advokátom v P., proti odporcovi s názvom **S.**, zastúpenému JUDr. K. M., advokátkou v P., **o zaplatenie 59,89 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 17 C 50/2009, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 4. marca 2010 sp.zn. 4 Co 206/2009 a rozsudku Okresného súdu Prievidza z 27. apríla 2009 č.k. 17 C 50/2009-56 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 2. júla 2009 č.k. 17 C 50/2009-62, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 4. marca 2010 sp.zn. 4 Co 206/2009 a rozsudok Okresného súdu Prievidza z 27. apríla 2009 č.k. 17 C 50/2009-56 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 2. júla 2009 č.k. 17 C 50/2009-62 a vec vracia Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza rozsudkom z 27. apríla 2009 č.k. 17 C 50/2009-56 v spojení s opravným uznesením z 2. júla 2009 č.k. 17 C 50/2009-62 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia 59,89 € s úrokmi z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 57,90 € od 1. januára 2009 do zaplatenia a zo sumy 1,989 € od 9. januára 2009. Navrhovateľ nárok odôvodnil tým, že v priebehu rokov 2006 až 2009 zaplatil odporcovi v súvislosti s tým, že je vlastníkom bytu v bytovom dome uplatnenú sumu ako vyúčtovanie za spotrebu teplej úžitkovej vody a zálohu za teplú úžitkovú vodu, a to napriek tomu, že si vo svojom byte so súhlasom ostatných účastníkov bytov vybudoval samostatný zdroj teplej úžitkovej vody a odpojil sa od spoločných rozvodov. Navrhovateľovi súd uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 16,50 € do troch dní

od právoplatnosti rozsudku k rukám alebo na účet advokátky odporcu. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ vo svojom byte vykonal so súhlasom ostatných vlastníkov stavebnú úpravu, ktorá mala za následok, že sa odpojil od spoločného prívodu teplej úžitkovej vody, no vzhľadom na spoločné rozvody je v jeho byte naďalej technicky zabezpečená dodávka teplej úžitkovej vody zo spoločného zdroja. Preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že je naďalej, a to aj napriek tomu, že vo svojom byte nemá namontovaný merač spotrebovanej teplej úžitkovej vody, povinný platiť odporcovi podľa § 9 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetí č. 630/2005 Z.z. (ďalej len „vyhláška“) základnú zložku 10 % nákladov na prípravu teplej úžitkovej vody. Táto jeho povinnosť zodpovedá i ekonomickej podstate tohto vzťahu vlastníkov bytu tvoriacich spoločenstvo, v ktorom väčšina vlastníkov podľa rozhodnutia spoločenstva teplú vodu odoberá zo spoločného napojenia na rozvod tepla. Platenie základnej zložky zodpovedá vzťahu odberateľa tepla (ktorým je v tomto prípade spoločenstvo) a dodávateľa tepla. V tomto vzťahu je podstatným prvkom to, že spoločenstvo za teplo určené na prípravu teplej úžitkovej vody musí platiť bez ohľadu na to, koľko teplej vody je v bytovom dome skutočne spotrebované. I v prípade nulovej spotreby teplej vody v bytoch by spoločenstvo muselo platiť za teplo určené na prípravu teplej úžitkovej vody. Preto sa na úhrade nákladov na teplú úžitkovú vodu, prostredníctvom platenia 10 % základnej zložky musia zúčastňovať všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Toto verejnoprávne obmedzenie rozhodovania vlastníkov bytov, chráni na úkor vlastníkov bytov, ktorí teplú úžitkovú vodu zo spoločných rozvodov neodberajú (či už z dôvodu odpojenia alebo šetrenia), rozhodnutie väčšiny vlastníkov spočívajúce v odbere tepla od odberateľa, ktorý bytovému domu dodáva teplo na prípravu teplej úžitkovej vody. Zodpovedá to tomu, že spoločenstvo dodávateľovi neplatí za odobratú teplú vodu v jednotlivých bytoch, ale za teplo, ktoré je určené na prípravu teplej vody. Preto v prípade platieb navrhovateľa nešlo u odporcu o bezdôvodné obohatenie, keďže právnym dôvodom týchto platieb bolo správne rozúčtovanie nákladov na úhradu plnení spojených s užívaním bytu podľa ustanovení vyhlášky. Preto prvostupňový súd návrh navrhovateľa zamietol. Právne svoje rozhodnutie ďalej odôvodnil ustanovením § 7a ods. 3, § 7b ods. 2 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 4. marca 2010 sp.zn. 4 Co 206/2009 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu v spojení s opravným uznesením z 2. júla 2009 č.k. 17 C 50/2009-62. Vyslovil, že odporcovi náhradu trov

odvolacieho konania nepriznáva. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa v danej veci, osvojil si aj dôvody napadnutého rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd poukázal na správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa keď vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ vo svojom byte vykonal so súhlasom ostatných vlastníkov bytov stavebnú úpravu, ktorá mala za následok, že sa odpojil od spoločného prívodu teplej úžitkovej vody. Vzhľadom však na spoločné rozvody je v byte navrhovateľa naďalej technicky zabezpečená dodávka teplej úžitkovej vody zo spoločného zdroja a preto je navrhovateľ povinný odporcovi v zmysle § 9 vyhlášky č. 630/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, platiť základnú zložku 10 % nákladov na prípravu teplej úžitkovej vody. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že táto povinnosť navrhovateľa zodpovedá i ekonomickej podstate tohto vzťahu vlastníkov bytu tvoriacich spoločenstvo, v ktorom väčšina vlastníkov podľa rozhodnutia spoločenstva teplú vodu odoberá zo spoločného napojenia na rozvod tepla. Platenie základnej zložky zodpovedá vzťahu odberateľa tepla, ktorým je v tomto prípade spoločenstvo a dodávateľa tepla. Správne v tomto vzťahu súd prvého stupňa poukázal na to, že podstatným prvkom je tá skutočnosť, že spoločenstvo za teplo určené na prípravu teplej úžitkovej vody musí platiť bez ohľadu na to, koľko teplej vody je v bytovom dome skutočne spotrebované. I v prípade nulovej spotreby teplej vody, bytové spoločenstvo by muselo platiť za teplo určené na prípravu teplej úžitkovej vody a preto sa na úhrade nákladov za teplú úžitkovú vodu, prostredníctvom platenia základnej 10 % zložky musia zúčastňovať všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Preto aj odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa má za to, že ide o verejnoprávne obmedzenie rozhodovania vlastníkov bytov, ktoré chráni na úkor vlastníkov bytov, ktorí teplú úžitkovú vodu zo spoločných rozvodov neodoberajú, rozhodnutie väčšiny vlastníkov spočívajúce v odbere tepla od odberateľa, ktorý bytovému domu dodáva teplo na prípravu teplej úžitkovej vody. Spoločenstvo vlastníkov bytov totiž dodávateľovi neplatí v jednotlivých bytoch za odobratú teplú vodu, ale za teplo, ktoré je určené na dodávku teplej vody. Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní neboli preto dôvodné. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 244 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu ako aj proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, podal na podnet navrhovateľa generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Generálny prokurátor uviedol, že základná zložka z celkových nákladov na prípravu

teplej úžitkovej vody, ktorá tvorí 10 % celkových nákladov, sa rozpočítava len medzi konečných spotrebiteľov. Konečným spotrebiteľom je len ten spotrebiteľ, ktorý má možnosť odoberať teplú úžitkovú vodu a teda dodané teplo využíva výlučne na vlastnú potrebu. Ak spotrebiteľ vykonal technické opatrenia (zablendovanie prívodu a zabezpečenie plombou) na odpojenie dodávky teplej úžitkovej vody a zabezpečil, aby teplú úžitkovú vodu pripravovanú centrálné odoberať nemohol, nejde o konečného spotrebiteľa, akého má na mysli zákon, resp. vykonávacia vyhláška. V danom prípade nebolo sporné, že navrhovateľ vykonal technické opatrenia na odpojenie dodávky teplej úžitkovej vody, teplú úžitkovú vodu pripravovanú centrálné nemal možnosť odoberať a ani neodoberal, taktiež dodané teplo potrebné na prípravu teplej úžitkovej vody nemohol využívať a ani nevyužíval výlučne na vlastnú potrebu. Navrhovateľa teda nemožno považovať za konečného spotrebiteľa v zmysle zákona a vykonávacej vyhlášky, pretože nespĺňa základnú zákonnú podmienku uvedenú v ustanovení § 2 písm. f/ zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike (ďalej len „zákon“), teda, že dodané teplo do bytu využíval na vlastnú potrebu. Pojem konečný spotrebiteľ používaný vo vyhláške je totožný s pojmom konečný spotrebiteľ tak ako je definovaný v zákone. Pokiaľ súd napriek tomu návrh zamietol, vec nesprávne právne posúdil. Podľa názoru generálneho prokurátora základná zložka nákladov na dodané teplo vykurovanie sa síce s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 2 vyhlášky rozpočíta aj medzi užívateľov bytov a nebytových priestorov, ktorí majú individuálne vykurovanie a nemajú priamo uzatvorenú zmluvu o dodávke a odbere tepla s dodávateľom, avšak iba ak sú títo užívatelia zároveň spotrebiteľmi vo vzťahu ku spoločným priestorom, ktoré sú vybavené vykurovacími telesami a určené na spoločné užívanie konečnými spotrebiteľmi. O takýto prípad však nešlo. **Platby za dodávku tepla na prípravu teplej úžitkovej vody a na vykurovanie nemožno stotožňovať.** Generálny prokurátor poukázal na to, že len samotná okolnosť, že do bytu vedú odpojené a zaplombované technické rozvody neznamená, že je do bytu dodávateľom zabezpečená dodávka teplej úžitkovej vody zo spoločného zdroja. Z uvedeného dôvodu nie je dodávateľ oprávnený dodávku teplej úžitkovej vody spoplatniť aj tým užívateľom bytov, ktorí v zmysle zákona a vykonávacej vyhlášky nie sú konečnými spotrebiteľmi tepla potrebného na prípravu teplej úžitkovej vody.

Navrhovateľ ani odporca sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiam, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté rozhodnutia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že ich treba zrušiť.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sa prihliada nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

Procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli v konaní o mimoriadnom dovolaní namietané a ani nevyšli najavo. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu ale v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor Slovenskej republiky namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Dovolací súd je pri preskúvaní právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu viazaný rozsahom dovolacieho návrhu a uplatneným dovolacím dôvodom. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodom uvedeným v dovolaní sa prejavuje nielen vo viazanosti dôvodom zodpovedajúcemu niektorému v zákone vymedzenému dovolaciemu dôvodu, ale predovšetkým vo viazanosti tým, ako bol tento dovolací dôvod v dovolaní opísaný, t.j. uvedenie okolností, z ktorých dovolateľ usudzuje, že uvedený dovolací dôvod je daný.

Podľa § 2 písm. f/ zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike na účely tohto zákona sa rozumie konečným spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej dodávateľ dodáva teplo priamo alebo ktorej dodávateľ alebo odoberateľ množstvo dodaného tepla rozpočítava a ktorý ***dodané teplo využíva výlučne na vlastnú spotrebu.***

Podľa § 2 písm. a/ vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetí č. 630/2005 Z.z. na účely tejto vyhlášky sa rozumie rozpočítavaním množstva dodaného tepla rozpočítavanie nákladov za dodané teplo na vykurovanie alebo na prípravu teplej úžitkovej vody odberateľovi alebo konečnému spotrebiteľovi.

Zo spisu je zrejmé, že navrhovateľ vykonal technické opatrenie a to zablendovanie prívodu a zabezpečenie plombou na odpojenie teplej úžitkovej vody a zabezpečil, aby teplú úžitkovú vodu pripravovanú centrálnou odberateľ nemohol. Nemožno preto navrhovateľa

označiť za konečného spotrebiteľa v zmysle zákona a vykonávacej vyhlášky. Navrhovateľ nenaplnil požiadavku § 2 písm. f/ zákona, teda že dodané teplo do bytu využíval na vlastnú potrebu.

Na základe uvedeného je treba súhlasiť aj s ďalším názorom generálneho prokurátora, že základná zložka na dodané teplo na vykurovanie sa síce s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 2 vyhlášky rozpočíta aj medzi užívateľov bytov a nebytových priestorov, ktorí majú individuálne vykurovanie a nemajú priamo uzatvorenú zmluvu o dodávke a odbere tepla s dodávateľom, ale ak sú títo užívatelia zároveň spotrebiteľmi vo vzťahu k spoločným priestorom, ktoré sú vybavené vykurovacími telesami a určené na spoločné užívanie konečnými spotrebiteľmi. Správne poukázal generálny prokurátor, že o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo. V danej veci ide o dodávku tepla na prípravu teplej úžitkovej vody a nie o dodávku tepla na vykurovanie. *Tým, že súdy z tohto aspektu neposudzovali skutkový stav veci (či postačujú už zistené skutočnosti, resp. či je potrebné prípadné doplnenie dokazovania) v nadväznosti k právnej stránke veci, došlo vo vzťahu k uvedenému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci k inej vade v konaní, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. Na takúto inú vadu je dovolací súd povinný prihliadať aj z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.), nie je preto rozhodujúce, či bol tento dovolací dôvod v mimoriadnom dovolaní generálnym prokurátorom uplatnený alebo nie.*

Pokiaľ generálny prokurátor namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., treba uviesť, že mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutia nebolo možné podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti v nich zaujatých právnych záverov, lebo v dôsledku spomenutej procesnej vady nemožno posúdiť, či súdy správne aplikovali príslušnú právnu normu na zistený skutkový stav a či z nej vyvodili správne právne závery.

Z týchto dôvodov najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutia a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2011

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová